Saadanius hijazensis

Saadanius hijazensis je vyhynulý druh vyšších primátů z období oligocénu. Zatím je znám pouze jeden druh, *Saadanius hijazensis*, identifikovaný podle jediného nálezu obličejové části lebky z doby před 29 – 28 miliony let. Nález byl zachycen v roce 2009 v západní části Saúdské Arábie, blízko Mekky. Paleontolog Iyad Zalmout jej objevil zcela náhodou při pátrání po fosiliích velryb a dinosaurů.

Vzhledem k nedostatku kosterního materiálu jsou mnohé závěry dosud předběžné. Lze předpokládat, že se jednalo o primáta, pohybujícího se po všech čtyřech v korunách stromů, podobně jako příbuzné druhy. Byl ale v porovnání s ostatními soudobými primáty značně velký, mohl mít i 15 - 20 kg, přibližně jako dnešní giboni (např. siamang).

Lebka primáta *Saadanijus hijazensis*

Na nalezené lebce lze pozorovat zajímavou směs primitivních a pokročilých znaků. Podle všeho patřil *Saadanius* mezi úzkonosé a stál velmi blízko oddělení nadčeledi Hominoidea, tedy velmi blízko posledního společného předka kočkodanovitých a lidoopů. Poslednímu společnému předku všech úzkonosých je mnohem blíže než *Aegyptopithecus*, který žil o něco dříve v okolí Fajjúmu v Egyptě. *Saadanius* postrádal dutiny, typické pro současné úzkonosé, ale zároveň měl na rozdíl od Aegyptopitheka plně vytvořenou bubínkovou kost (os ectotympanicum). Právě to jej staví velmi blízko k moderním úzkonosým opicím a lidoopům. Další nálezy tohoto druhu by mohly významně přispět ke znalostem o evoluci úzkonosých opic i nadčeledi Hominoidea.

Saadanius hijazensis

Saadanius hijazensis

Vědecká klasifikace

Říše	živočichové (Animalia)
Oddělení	úzkonosí (Catarrhini)
Kmen	strunatci (Chordata)
Podkmen	obratlovci (Vertebrata)
Třída	savci (Mammalia)
Řád	primáti (Primates)
Podřád	Haplorhini
Nadčeleď	† **Saadanioidea** Zalmout et al., 2010
Čeleď	† **Saadaniidae** Zalmout et al., 2010
Rod	† ***Saadanius*** Zalmout et al., 2010

Binomické jméno

Saadanius hijazensis

Zalmout et al., 2010

Některá data mohou pocházet z datové položky.

Literatura

ZALMOUT, I. S., et al. New Oligocene primate from Saudi Arabia and the divergence of apes and Old World monkeys. *Nature*. Červenec 2010, roč. 466, čís. 7304, s. 360 - 364. Dostupné online (http://www.nature.com/nature/journal/v466/n7304/full/nature09094.html).(anglicky)

Odkazy

- Popis nálezu na stránkách Českého rozhlasu (http://www.rozhlas.cz/leonardo/priroda/_zprava/jak-se-primatum-protahoval-nos--761668)
- Popis nálezu na stránkách Nature (http://www.nature.com/news/2010/100714/full/news.2010.354.html)(anglicky)
- Popis nálezu na stránkách BBC (https://web.archive.org/web/20100715191305/http://www.bbc.co.uk/news/science+environment-10633640)(anglicky)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Saadanius_hijazensis&oldid=18200654“

Stránka byla naposledy editována 29. 2. 2020 v 11:01.

Text je dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci, případně za dalších podmínek.
Podrobnosti naleznete na stránce Podmínky užití.